

Årsredovisning 2011

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

Årsredovisning 2011

Innehållsförteckning	Sida
Förvaltningsberättelse	3
Femårsöversikt och nyckeltal	5
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Förändringar i eget kapital	9
Kassaflödesanalys	10
Noter	11
Redovisningsprinciper	11
Risker och riskhantering	13
Noter till resultat- och balansräkning	17
Underskrifter	23
Revisionsberättelse	25
Granskningsrapport	26

Bolagsstämman hålls den 23 maj 2012

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag
Medborgarplatsen 3
118 26 Stockholm

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF) avger härmed redovisning för räkenskapsåret 2011, bolagets sjuttonde verksamhetsår.

Organisation

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF) som startade sin verksamhet den 1 januari 1995 meddelar direkt försäkring avseende allmän ansvarighet i Sverige (försäkringsklass 13). Bolaget, som har sitt säte i Stockholm, är ett ömsesidigt försäkringsbolag som är delägt av samtliga landsting och regioner med uppgift att meddela patientskadeförsäkring enligt patientskadelagen och ansvarsförsäkring för patientskador i hälso- och sjukvården.

En bifirma, Patientförsäkringen LÖF, har registrerats hos Bolagsverket. Bifirman avser verksamheten som rör patientförsäkringen och det skadeförebyggande arbetet.

Verksamheten i LÖF har utvecklats planenligt under verksamhetsåret. Inom parentes angivna tal avser motsvarande period under 2010.

Verksamhet

Försäkringstagare och försäkrade

LÖF försäkrar landstingens och regionernas ansvarighet gentemot patienter som skadas i samband med hälso- och sjukvård.

LÖF har till uppgift att försäkra vårdgivare som finansieras av landstingen och regionerna. Bolaget handlägger ärenden från hela landet, sammantaget ungefär 90 % av all hälso- och sjukvård i Sverige. LÖF har ett drygt hundratal anställda som arbetar med utredning, beslut i skadeärenden, skadereglering, utbetalningar av ersättningar samt skadeförebyggande åtgärder.

LÖFs ansvarighet är enligt lag, bolagsordning och försäkringsvillkor begränsad för varje skadehändelse till 1 000 gånger det prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) som gäller när ersättningen bestäms samt för varje skadad patient till 200 gånger detta prisbasbelopp för varje skadehändelse. Styrelsen kan bevilja överskridande av maximibeloppet i försäkringsvillkor och lagstiftning för att tillförsäkra patient som fått kroppsskada/personskada skäligen levnadsstandard enligt LÖFs styrelses definition.

Skadeutveckling

2011 anmäldes ca 11 800 (10 500) skador till landstingens patientförsäkring, vilket utgör en ökning på ca 13 % (4 %). Ökningen bedöms delvis vara en följd av den nya patientsäkerhetslagen som trädde i kraft vid årsskiftet 2010/11. Lagen innebär bland annat utökad upplysningskyldighet från vårdgivare till patient och närstående vid vårdskada. Vanligast är skador inom ortopedi, kirurgi och andra verksamheter med

stora operationsvolymer. Exempel på skador är infektioner vid så kallad ren kirurgi, blödningar, skadade kärl, nerver och skelettskador vid protesinläggningar. Andra vanliga skador är merskador på grund av försenad eller felaktig diagnos.

I ca 40 % (41 %) av ärendena som beslutades 2011 beviljades patienten ersättning. Enligt patientskadelagen lämnas ersättning om skadan hade kunnat undvikas vid vård och behandling av en erfaren specialist. Ersättning lämnas inte enbart på den grunden att behandlingen inte leder till önskat resultat. Under 2011 betalades det ut ca 448 (421) mkr i ersättningar till patienter och efterlevande. De vanligaste ersättningsbeloppen ligger under 25 kkr. Antalet beslut var ca 11 300 (10 300). Sex månader efter skadeanmälan hade 73 % (79 %) av patienterna fått besked om skadan var ersättningsbar eller inte.

Kapitalförvaltning

LÖF förvaltar tillgångar som uppgår till ca åtta miljarder. Placeringar görs uteslutande i räntebärande värdepapper. Portföljen är placerad i likvida tillgångar på den svenska räntemarknaden samt i reversslån till Sveriges landsting och regioner. Placeringsstillgångarna är klassificerade som investeringar som hålls till förfall och värderas till upplupet anskaffningsvärde. LÖFs investeringsfilosofi bygger på ett lägre risktagande och mer långsiktiga placeringar, vilket har bidragit till en stabil kapitalbas och en säker kapitalavkastning.

Skadeförebyggande arbete

LÖF arbetar aktivt med skadeförebyggande verksamhet och har samarbete med medicinska professioner för att i tvärfprofessionell samverkan minska vårdskador inom bland annat förlossningsvård, höft- och knäoperationer samt komplikationer vid bukkirurgi. LÖF återför regelbundet information om sina skadeanmälningar till sjukvården. Utifrån denna statistik väljs medicinska områden ut för det skadeförebyggande arbetet. Bolaget anordnade tillsammans med SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) och Socialstyrelsen den 6:e nationella patientsäkerhetskonferensen den 12-13 september 2011.

Personal/Administration

Medelantalet anställda verksamhetsåret 2011 uppgår till 114 (112). Medelåldern är 45 år.

Aktuarietjänster har tillhandahållits av Alpha Consulting A/S. Medelsförvaltningen rörande placeringstillgångar har under 2011 hanterats av SKL (Sveriges Kommuner och Landsting). Från och med 2012 använder LÖF Swedbank Robur Fonder AB för medelsförvaltningen. Riskkontroll och uppföljning av regelefterlevnad (compliance) har under året tillhandahållits av Aon Insurance Managers (Sweden) AB.

Bolaget har ökat nyrekryteringen för att möta ökade volymer och krav. Under 2011 har nyinrättade tjänster tillsatts inom bolagsjuridik, finansförvaltning och riskkontroll innebärande att extern konsultation inom dessa områden minskar.

Styrelsens arbete

LÖFs styrelse har haft fem sammanträden under 2011. En ledamot har på egen begäran vid årsstämman utträtt ur styrelsen och ersatts av en ny ledamot. Under året har styrelsen fastställt aktuella styrdokument. Styrelsen har bland annat antagit reviderad arbetsordning för styrelsen och inom sig utsett en vice ordförande, ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott.

Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande och skall inför behandling av styrelsen bereda väsentliga ersättningsfrågor såsom ersättning och anställningsvillkor för verkställande direktören samt principerna för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen. Revisionsutskottet ska svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning avseende finansiell rapportering, riskhantering, riskkontroll och regelefterlevnad. Revisionsutskottet består av tre av styrelsens ledamöter och styrelsens vice ordförande är ordförande i revisionsutskottet.

Solvens 2

Ett nytt solvensregelverk (Solvens 2) för den europeiska försäkringsbranschen är under utveckling och beräknas träda i kraft 1 januari 2014. Solvens 2 beräknas bland annat innebära ökade kapitalkrav, ökade krav på rapportering och ökade krav på bolagets interna styrning och kontroll. LÖF driver ett projekt avseende bolagets anpassning till Solvens 2 med fokus på dessa tre områden.

Bolaget har utvärderat möjligheten att utforma en partiell intern modell som bättre beskriver bolagets risker och innebär ett reducerat kapitalkrav. Bolaget har även utvärderat möjligheten att tillämpa USP (Undertaking Specific Parameters) vid beräkning av kapitalkrav för premie- och avsättningsrisk. Bolagets primära intention är att tillämpa USP.

Risker

Riskerna kan delas in i tre huvudgrupper: försäkringsrisker, finansiella risker och operativa risker. I not 2 beskrivs bolagets risker och riskhantering.

Verksamhetens resultat

Premieinkomst

Premieinkomsten uppgår till 1 050 000 (975 000) kkr.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar uppgår till 887 879 (840 894) kkr. Årets skadeutbetalningar, inklusive driftskostnader för skadereglering uppgår till 577 879 (540 894) kkr och avsättningen för oreglerade skador ökade med 310 000 (300 000) kkr. 2011 års skadekostnad ligger i linje med bolagets prognos.

Den totala skadekostnaden för åren 1975-2011 beräknas till 11 837 mkr, varav 644 mkr beräknas för försäkringsåret 2011.

Kapitalavkastning

Den totala kapitalavkastningen uppgår till 218 951 (16 699) kkr vari ingår aktieutdelning uppgående till 0 (0) kkr. Den ökade kapitalavkastningen är främst hänförlig till den tidigare fordran på ägarna som från årsskiftet 2010/2011 formaliserades med räntebärande reverser. Reverserna redovisas därmed som placeringstillgångar.

Årets resultat

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 360 433 (128 445) kkr. LÖFs konsolideringskapital ökade med 22,6 % och uppgår till 1 205 982 (983 980) kkr.

Resultatet efter skatt och avsättning till säkerhetsreserv uppgår till 0 (0) kkr.

Framtidsutsikter

LÖF fokuserar på att öka kundnyttan, stärka varumärket och ständigt utveckla kvaliteten i handläggningen av skador.

LÖF har en unik försäkringssituation där bolaget lämnar patientskadeersättning för personskada som orsakas patient i samband med vård, oavsett om vården sker inom landstingen eller hos privata vårdtagare som är underleverantörer till den offentliga sektorn. Detta innebär att skadestatistiken från LÖF ger stor kunskap både om motsvarande skadepanorama och eventuella skadetrender då nya behandlingsformer införs. Samtliga landsting och regioner samt deras underleverantörer tar del av och använder denna kunskap i sitt förebyggande arbete. Både nationella och internationella aktörer använder LÖFs statistik i sitt arbete.

Bolagets nya finansieringsmodell innebär en ökad tydlighet och transparens i hur bolaget fungerar och styrs. Detta tillsammans med interna förstärkningar inom bolagsjuridik och kapitalplaceringskunskande ger en ökad stabilitet och innebär också en anpassning till nya solvensregler. LÖF har idag en stark kapitalbas.

Till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står enligt balansräkningen 200 000 kkr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att beloppet disponeras enligt följande:

I ny räkning överförs	<u>200 000 kkr</u>
	200 000 kkr

Femårsöversikt och nyckeltal (kkkr)

Resultat	2011	2010	2009	2008	2007
Premieintäkt	1 050 000	975 000	950 000	890 000	810 000
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	185 663	16 699	21 356	25 660	7 959
Övriga tekniska intäkter	156	197	-	-	-
Försäkringsersättningar	-887 879	-840 894	-652 901	-869 688	-800 582
Driftskostnader	-20 795	-22 557	-22 302	-19 549	-13 108
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	327 145	128 445	296 153	26 423	4 269
Kapitalavkastning	33 288	-	-	-	-
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	360 433	128 445	296 153	26 423	4 269
Årets resultat	0	0	0	0	0
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar (verkligt värde) inkl Kassa och Bank	7 524 415	1 014 695	587 266	435 134	327 346
Försäkringstekniska avsättningar	6 345 000	6 035 000	5 735 000	5 614 468	5 306 629
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	200 000	200 000	200 000	200 000	100 000
Obeskattade reserver	1 139 850	779 717	652 972	348 333	316 215
Övervärden(+)/undervärden(-) i obligationer och andra räntebärande värdepapper	-133 868	4 263	8 962	-3 388	-
	1 205 982	983 980	861 934	544 945	416 215
varav uppskjuten skatt i konsolideringskapital	299 781	205 066	171 732	97 533	88 540
Kapitalbas	1 339 850	979 717	852 972	548 333	416 215
Erforderlig solvensmarginal	284 798	283 165	310 557	310 557	303 363
Nyckeltal					
Skadeförsäkringsrörelse					
Skadeprocent	84,6	86,3	68,7	97,7	98,8
Driftskostnadsprocent	2,0	2,3	2,4	2,2	1,6
Totalkostnadsprocent	86,6	88,6	71,1	99,9	100,4
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning %	2,8	1,9	2,7	4,4	3,5
Totalavkastning %	2,8	1,7	2,7	4,4	3,5
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad %	115	101	91	61	51

Resultaträkning (kk)

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse	Not	2011	2010
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	(3)	1 050 000	975 000
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	(4)	185 663	16 699
Övriga tekniska intäkter		156	197
Försäkringsersättning (efter avgiven återförsäkring)	(5)		
Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring		-577 879	-540 894
Förändring i Avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring		-310 000	-300 000
		-887 879	-840 894
Driftskostnader	(6)	-20 795	-22 557
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		327 145	128 445
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		327 145	128 445
Kapitalavkastning, intäkter	(7)	220 293	19 641
Kapitalavkastning, kostnader	(8)	-1 342	-2 942
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-185 663	-16 699
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		360 433	128 445
<i>Bokslutsdispositioner</i>			
Avsättning till säkerhetsreserv		-360 133	-126 745
Resultat före skatt		300	1 700
Skatt på årets resultat	(9)	-300	-1 700
Årets resultat		0	0
Hänförligt till:			
Försäkringstagarna		0	0
Totalresultat			
Årets resultat		0	0
Totalresultat hänförligt till försäkringstagarna		0	0

Balansräkning (kk)

	Not	2011-12-31	2010-12-31
Tillgångar			
Placeringstillgångar			
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	(10)	7 613 690	991 978
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring, försäkringstagare		-	6 000 000
Övriga fordringar		33	516
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	(11)	1 342	1 608
Kassa och bank		44 593	18 454
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter		32 436	16 274
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 009	2 881
Summa tillgångar		7 695 103	7 031 711
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		200 000	200 000
Årets resultat		0	0
Obeskattade reserver			
Säkerhetsreserv		1 139 850	779 717
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för oreglerade skador	(12)(13)	6 345 000	6 035 000
Skulder			
Övriga skulder	(14)	4 581	10 168
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		5 672	6 826
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		7 695 103	7 031 711

Poster inom linjen

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse

	Not	2011-12-31	2010-12-31
Tillgångar med förmånsrätt	(15)	6 740 772	6 427 349
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter		inga	inga
Ansvarsförbindelser		inga	inga
Åtaganden		inga	inga

Förändringar i eget kapital (kk)

Eget kapitalräkning 2011

	Garanti kapital	Bundna reserver	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	-	-	200 000	0	200 000
Årets resultat	-	-	-	0	0
Belopp vid årets utgång	-	-	200 000	0	200 000

Eget kapitalräkning 2010

	Garanti kapital	Bundna reserver	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	-	-	200 000	0	200 000
Årets resultat	-	-	-	0	0
Belopp vid årets utgång	-	-	200 000	0	200 000

Kassaflödesanalys (kkkr)

Den löpande verksamheten

Försäkringsverksamheten

Inbetalda premier

1 050 000

975 000

Utbetalda skador

-584 055

-527 161

Utbetalningar avseende driftskostnader

-20 919

-20 708

445 026

427 131

Placeringsverksamhet

Erhållna räntebetalningar på räntebärande värdepapper

209 140

19 266

Utbetalda räntor avseende räntebärande värdepapper

-

-

Köp och försäljning av värdepapper

-628 027

-448 100

-418 887

-428 834

Kassaflöde från den löpande verksamheten före räntebetalningar och skatter

26 139

-1 703

Periodens kassaflöde

26 139

-1 703

Kassa och bank

Kassa och bank vid årets början

18 454

20 157

Kassa och bank vid periodens slut

44 593

18 454

Periodens kassaflöde

26 139

-1 703

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Företagsinformation

Denna årsredovisning för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag har upprättats och godkänts för publicering av styrelsen och verkställande direktören den 28 mars 2012 och kommer att föreläggas bolagsstämman 2012 för fastställande. Bolaget är ett svenskt ömsesidigt försäkringsbolag med säte och huvudkontor i Stockholm, Sverige. Bolagets huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen. Rörelsen omfattar en verksamhetsgren (klass 13, företags- och fastighetsförsäkring) och avser direkt försäkring i Sverige.

Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

LÖF upprättar finansiella rapporter enligt lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2011:28) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. LÖF tillämpar lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2011:28. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Redovisningen baseras på historiska anskaffningsvärden. De finansiella rapporterna och noterna presenteras i tusentals svenska kronor (kk) om inte annat anges.

Väsentliga överväganden och bedömningar som påverkar redovisningen

Vid upprättande av finansiella rapporter i enlighet med lagbegränsad IFRS görs bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes rimliga. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Bedömningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och som kan medföra väsentliga justeringar i de finansiella rapporterna kommenteras nedan.

De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna. Beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden under nästkommande år. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande.

Avsättningsrisk kommenteras vidare i not 2 och en redogörelse för bolagets skadekostnadsutveckling de senaste åren finns i not 13.

Placeringsstillgångarna, som är bolagets största tillgångspost, har klassificerats såsom investeringar som hålls till förfall och har värderats till upplupet anskaffningsvärde. Värderingsprincipen bidrar till minskade fluktuationer i värdet på placeringsstillgångar. Kontroll görs löpande av att förutsättningar för principen följs. Den finansiella risken kommenteras vidare i not 2.

Nedan följer kommentarer till de för LÖF viktigaste redovisningsprinciperna.

Tillämpade principer för poster i resultaträkning

I resultaträkningen sker en uppdelning i resultatet för försäkringsrörelsen, det tekniska resultatet och det icke-tekniska resultatet, som i huvudsak är hänförligt till kapitalförvaltningen. Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagens verksamhet som försäkringsgivare, det vill säga överföring av försäkringsrisk enligt definitionen i IFRS 4 Försäkringsavtal.

Premieinkomst

Med premie avses den ersättning som ett försäkringsbolag erhåller av försäkringstagaren för att acceptera överföring av försäkringsrisk. Premieinkomsten redovisas efter förfalldagsprincipen. Det innebär att premieinkomsten redovisas i resultaträkningen när årspremien eller, vid uppdelning av den avtalade försäkringsperiodens premie på flera delbelopp, när den första delpremien förfaller till betalning. Premieinkomsten avser hela försäkringsperioden oavsett om premien är aviserad eller ej.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen redovisas som ej intjänad premie i balansräkningen. Beräkning av avsättning för ej intjänad premie sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av kapitalavkastningen förs över från kapitalförvaltningens resultat till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen baserat på försäkringsrörelsen genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar som förvaltas av placeringsverksamheten.

Försäkring ersättningar

De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar dels under perioden utbetalda försäkringsersättningar, dels förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Försäkringsersättningar inkluderar förutom skadeersättningar

även kostnader för skadereglering.

Driftskostnader

Resultaträkningens tekniska resultats redovisade driftskostnader för perioden uppdelas på driftskostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I den icke-tekniska redovisningen av kapitalavkastningen ingår driftskostnader för finansförvaltningen. Driftskostnader för skadereglering redovisas bland försäkringssättningar i resultaträkningen. Driftskostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader och funktionsindelas utifrån följande funktioner; Skadereglering, Administration och Finansförvaltning.

Pensionskostnader, pensionsförpliktelser och andra ersättningar till anställda

Pensionsförpliktelser omfattar pensionsplaner genom kollektivavtal och socialförsäkringslagar samt vissa individuella avtal. Det förekommer både förmåns- och avgiftsbestämda planer. LÖF redovisar samtliga pensionsplaner enligt trygghandelagen. Pensionskostnaden utgörs av den premie som erläggs för tryggnad av pensionsförpliktelserna. Enligt kollektivavtalet erbjuds vissa anställda att erhålla pension vid 62-års ålder. Avgiften härför kostnadsförs när möjligheten utnyttjas.

Skatt

Företagets skatt för perioden utgörs av aktuell och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Inkomstskatten under året var 26,3 procent av den beskattningsbara inkomsten. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattepliktiga värde och dess bokförda värde. Uppkomna skattemässiga underskott redovisas som uppskjutna skattefordringar om det bedöms sannolikt att de kan utnyttjas mot skattemässiga överskott i framtiden. Aktuell och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Tillämpade principer för poster i balansräkningen

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Placeringsstillgångarna har klassificerats såsom investeringar som hålls till förfall och har värderats till upplupet anskaffningsvärde.

Fordringar

Fordringar har klassificerats såsom lånefordringar och kundfordringar och redovisas till det belopp som förväntas inflyta. Avsättning för osäkra fordringar görs normalt utifrån en individuell värdering av fordran.

Materiella tillgångar

Inventarier redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna redovisas linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod är fem år för alla inventarier.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden och har klassificerats som lånefordringar och kundfordringar.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av

- Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt
- Avsättning för oreglerade skador.

Avsättningarna motsvarar förpliktelserna enligt ingångna försäkringsavtal.

Samtliga avtal är klassificerade som försäkringsavtal enligt IFRS 4.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på redan ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen för ej intjänade premier beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, ska avsättning för ej intjänade premier förstärkas med ett tillägg för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till LÖF, så kallad IBNR-avsättning. I avsättningen för oreglerade skador ingår skadeersättningar inklusive samtliga kostnader för skadereglering. Avsättningen för oreglerade skador beräknas med hjälp av statistiska metoder eller genom individuella bedömningar av enskilda skadefall. Oftast används en kombination av de båda metoderna, beslutade skador bedöms individuellt och tillägget för inträffade men ännu ej rapporterade skador, IBNR-avsättningen, beräknas med hjälp av statistiska metoder. Avsättningen för oreglerade skador diskonteras inte med undantag för avsättningar för skadelivräntor som nuvärdesberäknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder med beaktande av förväntad inflation och dödlighet.

Not 2 Risker och riskhantering

Risk och riskhantering utgör en central del av LÖFs verksamhet. Nedanstående not omfattar en beskrivning av LÖFs riskhantering samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om bolagets försäkringsrisker, finansiella risker och operativa risker.

Syfte med riskhantering och kontroll

Riskhanteringen syftar till att ge styrelse och verkställande direktör en samlad bild över bolagets risker och att möjliggöra en effektiv styrning och hantering av de risker som identifieras.

LÖF hanterar risker med tydligt definierade strategier och ansvarsområden samt med väl förankrade riskhanteringsprocesser. Skadeförsäkringsverksamhet går ut på att överföra risk från försäkringstagaren till försäkringsgivaren. LÖF tar in premier från ett antal försäkringstagare och förbinder sig att ersätta dem om en försäkrad skadehändelse inträffar. Rörelseresultatet beror till största delen på det försäkringstekniska resultatet och på avkastningen på placeringstillgångarna. Korrekt prissättning av försäkringsavtalen är avgörande för det försäkringstekniska resultatet. Placeringsverksamheten fokuserar på en god och säker avkastning och kontroll av risker. Då en stor del av försäkringspremierna kommer att utbetalas till försäkringstagarna som framtida skadeersättningar, måste det säkerställas att det finns tillräckligt med tillgångar för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna. Skillnaden i duration mellan skulder och placeringstillgångar kontrolleras och hanteras kontinuerligt. Överskottskapital placeras i en diversifierad portfölj för att öka totalavkastningen.

Metoder för riskhantering och kontroll

Finansinspektionen har i de allmänna råden om styrning och kontroll dragit upp riktlinjer för finansiella företags hantering och kontroll av risker. Viktiga funktioner i detta arbete är bolagens interna regler och riskkontroll samt funktionen för självständig riskkontroll. Styrelsen för LÖF har i enlighet med råden fastställt policy och instruktioner för självständig riskkontroll samt inrättat en intern funktion för detta. Funktionen ska:

- ta fram underlag som ger en allsidig och saklig bild av bolagets samlade riskbild
- analysera utvecklingen av bolagets samlade risk
- föreslå förändringar i styrdokument och processer som funktionens iakttagelser ger upphov till.

Funktionen har kunskap om centrala riskområden inom bolagets verksamhet. Den interna riskfunktionen kompletteras av en extern funktion för hantering och kontroll av risker. Den externa funktionen gör egna granskningsinsatser på uppdrag av den verkställande direktören samt kontrollerar övergripande bolagets interna hantering och kontroll av risker. Riskkontrollfunktionerna rapporterar till styrelsen samt delger organisationens medarbetare sina iakttagelser.

Under året har styrelsen tillsatt ett revisionsutskott bestående av delar av styrelsen. Ordförande i revisionsutskottet är

styrelsens vice ordförande. Revisionsutskottets uppgift är bl.a. att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll med avseende på finansiell rapportering samt finansiell riskhantering och riskkontroll.

Under 2011 har LÖF genomfört en översyn av bolagets organisation avseende riskhantering. Bolaget har valt att förstärka organisationen genom att inrätta funktionen riskcontroller, vilken från och med 2012 har det övergripande ansvaret för bolagets riskhantering. En ny riskpolicy och nya instruktioner för riskcontroller och riskhanteringsgrupp har fastställts av styrelsen. Arbetet med riskhantering ska ses som en iterativ process där LÖF kontinuerligt utvecklar strategier, processer och rapporteringsrutiner och avsätter resurser för att riskhanteringsens alla delar ska fungera på ett adekvat sätt.

Försäkringsrisker

Försäkringsverksamheten

Bolagets ansvarighet är enligt lag, bolagsordning respektive försäkringsvillkor begränsad för varje skadehändelse till 1 000 gånger det prisbasbelopp, enligt socialförsäkringsbalken (2010:110), som gäller när ersättningen bestäms samt för varje skadad patient till 200 gånger detta prisbasbelopp för varje skadehändelse. Styrelsen kan bevilja överskridande av maximibeloppen för att tillförsäkra patient som fått kroppsskada/personskada skälig levnadsstandard enligt definition som bestäms av styrelsen. Denna rätt har delegerats till bolagets verkställande direktör.

Bolaget har ingen återförsäkring.

Försäkringstagarna faktureras en premie som ska täcka bolagets kostnader samt bidra till uppbyggnad av kapitalbasen för att möta solvenskrav. Om sådan premieinbetalning visar sig otillräcklig äger LÖF enligt försäkringsavtalen med respektive landsting och region rätt att fakturera tilläggspremie under löpande kalenderår, dock högst en gång per kalenderår. I bolagsordningen anges att delägarna (landstingen och regionerna) svarar som juridiska personer var för sig för bolagets förbindelser, envar till ett belopp motsvarande tio gånger den premie han haft att erlagga under det år förlusten uppkommit.

Som försäkringsrisker kategoriseras nedan teckningsrisk, avsättningsrisk och koncentrationsrisker.

Teckningsrisk

Teckningsrisken hänför sig till prissättningen av försäkringsavtal och den inneboende osäkerhet som är förenad med dessa avtal. För att säkerställa att försäkringspremierna täcker de framtida skadeersättningarna, är en korrekt uppskattning av den förväntade omfattningen och frekvensen av försäkringsskadorna av yttersta betydelse. Skadekostnaderna kan avvika från den förväntade nivån eftersom risk är en inneboende del av skadeförsäkringsverksamhet, t.ex. på grund av enstaka stora skador eller ändringar i beräkningspraxis till följd av rättslig prövning.

Bolaget är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Försäkringarna

tecknas direkt med försäkringstagarna utan inblandning av försäkringsmäklare. Enligt teckningspolicyn får LÖF endast meddela ansvarighetsförsäkring (patientförsäkring) till landstingen och regionerna. LÖF följer detaljerade interna riktlinjer för att säkerställa riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas samt specificera vilka försäkringsbelopp och definiera vilka typer av risker som får accepteras. Försäkringsbeståndet är stabilt och premiesättningen baseras på långvarig statistik.

En känslighetsanalys av teckningsrisken per 31 december 2011 visas i tabell 1.

Tabell 1 - Känslighetsanalys, teckningsrisk

Inverkan på vinst före skatt (mkr)	2011	2010
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/- 9,1	+/- 9,8
1 % förändring i premienivån	+/- 10,1	+/- 9,7
1 % förändring i skadefrekvensen	+/- 7,8	+/- 8,2

Avsättningsrisk

Med avsättningsrisk avses risken att de försäkringstekniska avsättningarna är på fel nivå. Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innehåller alltid en viss grad av osäkerhet eftersom avsättningarna representerar en uppskattning av framtida skadeersättningar.

Avsättningsrisken hanteras främst genom vedertagna aktuariella metoder liksom av en kontinuerlig uppföljning av anmälningar och skadekostnadsutveckling. LÖFs aktuarie har ansvaret att ta fram och presentera riktlinjer för hur de försäkringstekniska avsättningarna ska beräknas samt att utvärdera om de totala avsättningarnas nivå är tillräcklig i förhållande till den fastställda policyn. Aktuarien upprättar rapporter om de försäkringstekniska avsättningarnas tillräcklighet som lämnas till styrelsen och LÖFs verkställande direktör.

Bedömningarna grundar sig på de fakta och data om historiska skador som är kända och tillgängliga på balansdagen. Därutöver beaktas trender i skadekostnadsutvecklingen, nivån för oreglerade skador, ändrad lagstiftning, rättsfall och ekonomiska förhållanden. Vid reservsättning används vedertagna metoder i kombination med prognoser över antal skador och genomsnittliga skadekostnader.

En känslighetsanalys av avsättningsrisken per 31 december 2011 visas i tabell 2.

Tabell 2 - Känslighetsanalys, avsättningsrisk

Risk:	Dödlighet
Portfölj:	Livräntor
Förändring i riskparametrar:	Förväntad livslängd ökad med 1 år
Ökning FTA mkr 2011:	12,0
Ökning FTA mkr 2010:	10,8

Koncentrationsrisker

LÖF försäkrar undvikbara skador uppkomna vid av landstingen och regionerna bedriven hälso- och sjukvård enligt vad som stadgas i patientskadelagen. Risken mäts genom analys av historiska händelser och studier av exponerade försäkringsvärden. Enligt patientskadelagens § 11 är ersättning för varje skadehändelse begränsad till 1 000 gånger gällande prisbasbelopp = 42,8 mkr år 2011 (42,4 mkr år 2010). Om ansvarighetsbeloppet inte räcker till gottgörelse åt dem som är berättigade till ersättning nedsätts deras ersättningar med samma kvotdel.

Finansiella risker

Placeringsverksamheten

Från och med 2011 är den tidigare fordran på försäkringstagarna (sex miljarder) formaliserad med reverser som räntebelagts. Reverserna har en löptid från 2011-01-01 till 2020-12-31. Reverserna redovisas därmed som placeringstillgångar i tillgångsslag 5 (riskfri placering) då landstingen och regionerna är rättssubjekt jämförbara med svenska staten, svenska kommuner, etc. Landstingen och regionerna som försäkringstagare är säkra betalare. De har en i regeringsformen fastställd egen beskattningsrätt och kan inte komma på obestånd.

För övriga placeringstillgångar anger bolagets placeringsriktlinjer att placeringar endast tillåts i räntebärande värdepapper. Dessa värdepapper ska vara föremål för regelbunden notering på marknadsplats som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Målet med placeringsverksamheten i LÖF, vad avser placeringstillgångar, är att uppnå högsta möjliga avkastning med en godtagbar risknivå. LÖF ska vid varje tidpunkt ha en tillfredställande solvenskvot samt tillräckligt med tillgångar för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna. De huvudsakliga riskerna inom placeringsverksamheten är att placeringarnas värde sjunker och att avkastningen är lägre än vad de försäkringstekniska avsättningarna kräver. LÖF begränsar dessa risker genom att i så stor utsträckning som möjligt diversifiera placeringsportföljen enligt givna placeringsriktlinjer.

För att minska riskerna ytterligare anges att högst 120 mkr får placeras i enskild motpart, förutom värdepapper utgivna av svenska staten där inga begränsningar finns. Placeringarna innehas till förfall. Portföljen exklusive reverser från landsting och regioner får inte överstiga en duration på tre år. För att minska kreditrisker får placeringar endast ske med angivna typer av externa motparter och för varje typ av motpart med angivet maximalt belopp av hela kapitalet. Lägsta rating avseende placeringar under ett år är K1 och för placeringar längre än ett år är lägsta rating BBB+, undantagna är offentlig sektor och bostadsinstitut.

Fördelningen avseende finansiella tillgångar och skulder redovisas i tabell 3.

Tabell 3 - Finansiella tillgångar och skulder (kk)

Tillgångar	2011-12-31	2010-12-31
Bokfört värde:		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 613 690	991 978
Fordringar avseende direktförsäkring, försäkringstagare	-	6 000 000
Övriga fordringar	33	516
Kassa och bank	44 593	18 454

Som finansiella risker kategoriseras nedan marknads-, kredit- och likviditetsrisker.

Marknadsrisker

Förändringar i räntesatser samt förändringar i volatilitet påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar. LÖF har räntebärande tillgångar i form av obligationer och andra räntebärande värdepapper samt kassa och bank.

Utländsk valuta

Bolagets åtagande är i svenska kronor och bolagets placeringar är i svenska kronor.

Ränterisk

För att tillförsäkra bolaget tillräckligt med likvida medel har placeringstillgångarna en differentierad förfallostruktur. Tillgångar motsvarande skuldtekningskravet är placerade så att de uppfyller Försäkringsrörelselagens krav i detta avseende.

Marknadsrisker i placeringsverksamheten

Bolagets placeringsverksamhet uppnådde under 2011 en totalavkastning på 2,84 %. Placeringstillgångarna ökade med 6 621 712 (422 318) kkr.

De finansiella tillgångarna är till 100 % placerade i räntebärande tillgångar. Därmed har förändringar i räntor påverkan på marknadsvärde och avkastning på placeringstillgångarna.

Om STIBOR 3 månader fixing stiger med en procentenhet ökar bolagets ränteintäkter på reversinnehavet mot försäkringstagarna med 60 miljoner på årsbasis. Detta reversinnehav uppgår till sex miljarder och utgör ca 78 % av placeringstillgångarnas bokförda värde.

Marknadsrisker i försäkringsverksamheten

Försäkringstekniska avsättningar kan indelas i avsättningar för ej intjänade premier, kvardröjande risker och oreglerade skador. Per den 31 december 2011 uppgick nettoavsättningarna för ej intjänade premier och kvardröjande risker till 0 kkr, medan avsättningarna för oreglerade skador uppgick till 6 345 mkr.

De försäkringstekniska avsättningarna, med undantag av livräntor, redovisas i nominella belopp i balansräkningen. Ur redovisningssynpunkt är LÖF därmed endast exponerat för förändringar i den framtida inflationen. Det ekonomiska värdet av dessa avsättningar, det vill säga nuvärdet

av framtida försäkringsersättningar, exponeras däremot för förändringar i ränteläget. Avsättningarnas duration beror på typ av försäkring. Den totala durationen för alla försäkringstekniska avsättningar är ca 10 år. Livräntorna och potentiella förändringar i diskonteringsräntan påverkar de försäkringstekniska avsättningarna.

LÖF tecknar försäkringsavtal endast i Sverige.

Tabell 4 - Duration av försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador.

	2011	2010
Ansvar	10,04 år	9,29 år

Kreditrisker

Kreditriskerna avser resultatsvängningar beroende på att utgivare eller motparter inte uppfyller sina förpliktelser och består av motparts-, lands- och avvecklingsrisker.

Kreditrisker i placeringsverksamheten

Tabell 5-6 visar räntebärande placeringar per sektor samt kreditbetygklass. Exponeringarna är primärt indelade efter utgivare och motparter. Tabell 7 visar exponeringen av LÖFs obligationer och andra räntebärande värdepapper indelade per tillgångsklass.

Tabell 5 - Räntebärande placeringar per sektor

	2011	2010
Bank	9 %	28 %
Företag	8 %	57 %
Offentlig sektor	83 %	15 %
Summa	100 %	100 %

Tabell 6 - Räntebärande placeringar per kreditbetyg (Standard & Poors och Moody's)

	2011	2010
Revers mot försäkringstagare	78 %	-
AAA	3 %	16 %
AA+	1 %	- %
AA	1 %	- %
A+	3 %	11 %
A	6 %	20 %
A-	2 %	9 %
BBB+	- %	10 %
Stat och kommun	4 %	32 %
Övriga	2 %	2 %
Summa	100 %	100 %

Tabell 7 - Exponering räntebärande placeringar

	2011	2010
<i>Obligationer</i>		
Bank	9 %	35 %
Företag	8 %	52 %
Offentlig sektor	83 %	13 %
Summa	100 %	100 %
<i>Penningmarknadsinstrument</i>		
Företag	100 %	74 %
Offentlig sektor	- %	26 %
Summa	100 %	100 %

Kreditrisk i försäkringsverksamheten

Några kreditrisker i återförsäkringsverksamheten föreligger inte eftersom LÖF inte har någon avgiven återförsäkring.

Likviditetsrisker

I vid mening handlar likviditetsrisker om tillgång till finansiering. Om en likviditetsrisk realiseras kan detta ofördelaktigt påverka den ordinarie affärsverksamheten och i yttersta fall även riskera förmågan att uppfylla de dagliga betalningsåtagandena.

Tabell 8 - Fördelning av avsättningar för oreglerade skador per utbetalningsperiod.

	2011	2010
-3 år	18 %	18 %
4-10 år	38 %	38 %
11- år	44 %	44 %

Operativa risker

Operativa risker definieras som interna och externa risker som främst är hänförliga till arbetssätt och stöd i det dagliga arbetet. Riskerna indelas i följande områden:

- IT- och systemrisker: Risker förenade med drift, tillgänglighet, sekretess, spårbarhet, utveckling och bristande systemstöd.
- Personrisker: Risker förenade med bristande kompetens, mänskliga fel, intern brottslighet, nyckelpersoner, ledning och kultur.
- Process- och organisationsrisker: Risker förenade med bristande processer, rutiner och organisation.
- Externa risker: Risker förenade med händelser i omvärlden och företagets förmåga att följa tillämpliga lagar och regler.

Operativa risker skulle kunna medföra till exempel ersättningsanspråk, uteblivna intäkter eller merkostnader i samband med verksamhetsavbrott eller felaktig risk- och resultatinformation. LÖF använder en självvärderingsmetod för att kartlägga sina risker, deras sannolikhet och betydelse. I samband med detta utvärderas kontroller i administrativa system och rutiner samt instruktioner.

Interna risker

Under 2011 har LÖF utarbetat en krisplan.

Externa risker

Solvens 2

Ett nytt solvensregelverk (Solvens 2) för den europeiska försäkringsbranschen är under utveckling och beräknas träda i kraft 1 januari 2014. Detta kommer till större utsträckning ge incitament till försäkringsbolagen att fokusera på riskstyrning. Solvens 2 innebär ett nytt sätt att beräkna kapitalkrav, baserat på risk istället för volym. Regelverket kommer dessutom omfatta hur försäkringstekniska avsättningar och kapitalbasen beräknas, samt vilka krav som kommer ställas på bolagsstyrning, riskkontroll, riskhantering och transparens.

Jämfört med nuvarande lagstiftning beräknas Solvens 2 bland annat innebära ökade kapitalkrav, ökade krav på rapportering och ökade krav på bolagets interna styrning och kontroll. LÖF driver ett projekt avseende bolagets anpassning till Solvens 2 med fokus på dessa tre områden.

Bolaget har utvärderat möjligheten att utforma en partiell intern modell som bättre beskriver bolagets risker och innebär ett reducerat kapitalkrav. En preliminär modell presenterades för Finansinspektionen våren 2010. Under 2011 har bolaget även utvärderat möjligheten att tillämpa USP (Undertaking Specific Parameters) vid beräkning av kapitalkrav för premie- och avsättningsrisk. Även detta har kommunicerats till Finansinspektionen. Bolagets primära intention är att tillämpa USP när solvensreglerna träder i kraft och att ha fått godkännande från Finansinspektionen att göra detta.

Under 2011 har LÖF påbörjat en översyn av bolagets interna system för att se hur dessa kan utvecklas för att underlätta framtida rapportering. Detta arbete fortsätter under 2012.

Noter till resultat- och balansräkning (kk)

	2011	2010
Not 3 Premieinkomst	1 050 000	975 000
Avser direktförsäkring i Sverige.		
Not 4 Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	185 663	16 699
Överförd kapitalavkastning till försäkringsrörelsen utgörs av en kalkylränta på 2,99 %, som beräknas på en faktisk avkastning baserad på försäkringsrörelsens genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar. Avseende 2010 uppgick överförd avkastning till 1,95 % som motsvaras av totalavkastningen.		
Not 5 Försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring		
Utbetalda försäkringsersättningar	-447 783	-421 326
Driftskostnader för skadereglering	-130 096	-119 568
Summa utbetalda försäkringsersättningar	-577 879	-540 894
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-310 000	-300 000
	-887 879	-840 894
Not 6 Driftskostnader		
Administration	-20 795	-22 557
<i>Driftskostnaderna delas in i följande funktioner:</i>		
Skadereglering, enligt not 5	-130 096	-119 568
Administration	-20 795	-22 557
Finansförvaltning, enligt not 8	-1 062	-719
	-151 953	-142 844
varav:		
Personalkostnader	-90 600	-81 147
Lokalkostnader	-12 774	-12 310
Avskrivningar	-472	-377
Övrigt	-48 107	-49 010
Summa driftskostnader	-151 953	-142 844
Operationella leasingavtal		
Operationell leasing där LÖF är leasingtagare avser i huvudsak kostnader för lokaler och kontorsutrustning.		
<i>Totala framtida minimileasingavgifter</i>		
Förfallotidpunkt		
0-1 år	-10 556	-10 739
1-5 år	-5 166	-15 419
Summa	-15 722	-26 158
Totala leasingavgifter under perioden	-11 105	-10 765
varav variabla avgifter	-	-

Not 7	Kapitalavkastning, intäkter	2011	2010
	Ränteintäkter:		
	Obligationer och andra räntebärande papper	218 988	19 176
	Övriga ränteintäkter	1 305	465
		220 293	19 641
Not 8	Kapitalavkastning, kostnader		
	Kapitalförvaltningskostnader	-1 062	-719
	Räntekostnader	-1	-6
	Realisationsförlust aktier och andelar	-	-2 058
	Övriga finansiella kostnader	-279	-159
		-1 342	-2 942
Not 9	Skatt på årets resultat		
	Aktuell skatt	-300	-1 700
	Uppskjuten skatt	-	-
		-300	-1 700
	Skillnad mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande svensk skattesats		
	Resultat före skatt	300	1 700
	Skatt enligt gällande skattesats 26,3%	-79	-447
	Netto av ej avdragsgilla/ej skattepliktiga poster	-221	-1 253
	Redovisad skattekostnad	-300	-1 700

Not 10 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2011	2011	2011	2010	2010	2010
	Upplupet anskaffnings värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Upplupet anskaffnings värde	Verkligt värde	Bokfört värde
Landsting och regioner	6 000 000	5 837 115	6 000 000	-	-	-
Svenska kommuner	346 675	354 274	346 675	149 500	149 942	149 500
Svenska bostadsinstitut	214 691	221 871	214 691	-	-	-
Övriga svenska emittenter	866 291	876 600	866 291	697 611	701 691	697 611
Övriga utländska emittenter	186 033	189 961	186 033	144 867	144 608	144 867
Summa	7 613 690	7 479 821	7 613 690	991 978	996 241	991 978
varav:						
Noterade värdepapper	1 613 690	1 642 706	1 613 690	991 978	996 241	991 978
Onoterade värdepapper	6 000 000	5 837 115	6 000 000	-	-	-
Summa	7 613 690	7 479 821	7 613 690	991 978	996 241	991 978

Det onoterade innehavet består i utställda reverser mot landsting och regioner (nom 6 000 000) som värderas till verkligt värde utifrån STIBOR 3 månader fixing och marknadsspread på kommunvärdepapper.

Not 11	Materiella tillgångar	2011	2010
	Ingående anskaffningsvärden	2 196	329
	Inköp	205	1 867
	Utgående anskaffningsvärden	2 401	2 196
	Ingående avskrivningar	587	211
	Avskrivningar	472	377
	Utgående avskrivningar	1 059	588
	Bokfört värde	1 342	1 608
Not 12	Avsättning för oreglerade skador		
	<i>Skadeförsäkring</i>		
	Inträffade och rapporterade skador	3 346 000	3 320 000
	Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	2 739 000	2 475 000
	Driftskostnader för skadebehandling	260 000	240 000
	Utgående balans för oreglerade skador	6 345 000	6 035 000
	<i>Skadeförsäkring</i>		
	IB Inträffade och rapporterade skador	3 320 000	3 118 000
	IB Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	2 475 000	2 387 000
	Driftskostnader för skadebehandling	240 000	230 000
	Summa	6 035 000	5 735 000
	Förändring Inträffade och rapporterade skador	26 000	202 000
	Förändring Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	264 000	88 000
	Förändring Driftskostnader för skadebehandling	20 000	10 000
	Summa	310 000	300 000
	UB Inträffade och rapporterade skador	3 346 000	3 320 000
	UB Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	2 739 000	2 475 000
	UB Driftskostnader för skadebehandling	260 000	240 000
	UB för oreglerade skador totalt	6 345 000	6 035 000
	Avvecklingsresultat tidigare år	- 59 067	-41 046

Avsättning för oreglerade skador görs i enlighet med av aktuarie varje år uppdaterade instruktioner för reservsättning av till bolaget anmälda skador. Uppföljning av anmälda skador och av den beräknade skadekostnaden för försäkringsfall görs löpande i verksamheten samt av aktuarie som också fastställer den beräknade skadekostnaden för varje försäkringsår.

Not 13 Skadekostnadsutveckling

Skadeår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Totalt
<i>mkr</i>								
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (Brutto)								
Ett år senare	494	582	609	640	644	633	644	
Två år senare	549	574	612	588	611	629		
Tre år senare	547	583	580	560	620			
Fyra år senare	553	543	535	565				
Fem år senare	530	540	535					
Sex år senare	529	540						
	529							
Uppskattad slutlig skadekostnad per 31/12 2011								
Ack. Utbetalda skadeersättningar	529	540	535	565	620	629	644	4 062
Avsättning upptagen i balansräkning	213	195	175	144	103	46	7	883
Avsättning tidigare år	316	345	360	421	517	583	637	3 179
Skadebehandlingsreserv i slutet av skadeåret (Brutto)								2 906
Total avsättning i balansräkningen								260
								6 345

I avsättningen för oreglerade skador ingår avsättning för livräntor. Försäkringsförbundets kapitaliseringstabeller används för framräkning av kapitalvärden. Tabellerna är diskonterade och innehåller dödlighetsantaganden. Två kapitaliseringstabeller används beroende på när livräntan fastställts. Dels 2005 års grunder med en realränta om 1,5 % för livräntor fastställda från och med 2004. Dels 1973 års grunder för tidigare fastställda med en realränta de 10 första åren om 1,5 % och därefter -1 %. Avsättningen avseende fastställda livräntor uppgick till 1 202 (1 124) mkr.

LÖFs ansvarighet begränsas av vad som stadgas i Patientskadelagen, det vill säga för en och samma händelse är maximala ersättningen begränsad till 1 000 gånger gällande prisbasbelopp och för enskild ersättningsberättigad till 200 gånger gällande prisbasbelopp.

Not 14 Övriga skulder

	2011	2010
Leverantörsskulder	2 404	7 142
Skatteskulder	588	1 694
Övriga skulder	1 589	1 332
	4 581	10 168

Not 15 Tillgångar som omfattas av försäkringstagarnas förmånsrätt

Fordringar på försäkringstagare	-	6 000 000
Andra finansiella placeringstillgångar	6 740 772	427 349
	6 740 772	6 427 349

Not 16 Medelantal anställda, sjukfrånvaro samt löner och ersättningar**Medelantal anställda**

Totalt	114	112
varav kvinnor	75	75
varav män	39	37

Samtliga anställda är kontorstjänstemän anställda i Sverige.

Könsfördelning i företagsledning

Styrelsen (exklusive arbetstagarrepresentanter)	7	7
varav kvinnor	4	4
varav män	3	3
Ledande befattningshavare inklusive VD	9	7
varav kvinnor	2	2
varav män	7	5

Löner och andra ersättningar

Styrelse	230	408
VD	1 638	1 289
Övriga anställda	53 200	49 245
Sociala avgifter, varav pensionspremie 11 767 (8 700)	30 770	25 832
	85 838	76 774

Ersättningar till ledande befattningshavare**Ersättningar och övriga förmåner**

	<i>Styrelse- arvode/Lön</i>	<i>Förmåner</i>	<i>Pension</i>	<i>Summa</i>
Styrelsens ordförande: Karin Christensson	55			55
Styrelseledamöter:				
Stefan Ackerby	28			28
Henrik Lundin	28			28
Barbro Naroskyin	28			28
Helena Thunander Holmstedt	13			13
Marie-Louise Zetterström	28			28
Lars Olof Rönnqvist	35			35
Ingrid Bergman	15			15
Verkställande direktörer:				
VD Lars Andåker	1 638	66	884	2 588
Andra ledande befattningshavare (8 st)	6 357	121	2 331	8 809

Principer för fastställande av ersättningar till ledande befattningshavare

Ersättning till styrelseledamöter beslutas årligen av bolagsstämman. Styrelsearvoden utgår inte till i bolaget anställda personer. Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande och skall inför behandling av styrelsen bereda väsentliga ersättningsfrågor såsom ersättning och anställningsvillkor för verkställande direktören samt principerna för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen.

Ersättning till verkställande direktören fastställs av bolagets styrelse. Ledande befattningshavare utgörs av styrelse, verkställande direktör och bolagets ledningsgrupp. Ersättningen till verkställande direktören och bolagets ledningsgrupp utgörs av fast lön, övriga förmåner och pension. Ersättningen fastställs enligt marknadsmässiga principer. Det finns inga rörliga ersättningar till ledande befattningshavare. Ett dokument som uppfyller kraven i FFFS 2011:2 Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i försäkringsföretag kommer att finnas tillgängligt på bolagets hemsida i samband med att årsredovisningen för 2011 fastställs.

Arvode till styrelseordförande uppgår till 24,5 kkr för första halvåret 2011 och 30 kkr för andra halvåret 2011. Arvode

till övriga styrelseledamöter uppgår till 13 kkr för första halvåret 2011 och till 15 kkr för andra halvåret 2011. Förutom för vice styrelseordförande som andra halvåret 2011 får ett arvode om 22,5 kkr.

Pension

Verkställande direktör Lars Andåkers pensionsålder är 65 år. Pensionen är en premiebestämd pension. Den årliga kostnaden för pensionen uppgår till 68 kkr per månad samt sjukförsäkring totalt ca 74 kkr i månaden. Premien betalas längst till och med månaden före Lars Andåker fyller 65 år. Andra ledande befattningshavare omfattas i likhet med övriga anställda av pensionsvillkor enligt kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation (FAO) och Försäkringstjänstemannaförbundet (FTF) respektive Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), vidare beskrivet under not 1 Redovisningsprinciper.

Avgångsvederlag

Verkställande direktör Lars Andåker har ett avtal om avgångsvederlag uppgående till en årslön. Avtalet med verkställande direktören löper med en uppsägningstid från bolagets och verkställande direktörens sida på sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida och vid egen uppsägning har andra ledande befattningshavare tre till sex månaders uppsägningstid.

Not 17 Arvoden till revisorer

Revision

Ernst & Young AB
Lekmannarevisor

	2011	2010
	-255	-255
	-5	-14
	<hr/>	<hr/>
	-260	-269

Not 18 Upplysningar om närstående

Som närstående definieras styrelseledamöter och ledningspersoner och deras nära familjemedlemmar. Inga väsentliga transaktioner utöver de som anges i not 16 finns. Som närstående parter räknas inte bolagets ägare som har styrelsrepresentation. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer. Den vinst som uppkommer återförs till försäkringstagarna.

Stockholm den 28 mars 2012

.....
Karin Christensson, Ordförande

.....
Stefan Ackerby

.....
Lars-Olof Rönnqvist, Vice ordförande

.....
MarieLouise Zetterström

.....
Barbro Naroskyin

.....
Henrik Lundin

.....
Ingrid Bergman

.....
Magnus Morén, Arbetstagarrepresentant

.....
Kerstin Winberg, Arbetstagarrepresentant

.....
Lars Andåker, Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den

.....
Ernst & Young AB
Göran Abrahamson
Auktoriserad revisor

Min granskningsrapport har avgivits den

.....
Elisabeth Kihlström
Lekmannarevisor

Styrelse, revisorer och företagsledning

Styrelse

Ordinarie ledamöter valda av bolagsstämman

Christensson, Karin	Hälso- och sjukvårdsdirektör Region Skåne
Ackerby, Stefan	Biträdande chefekonom Sveriges Kommuner och Landsting
Bergman, Ingrid	Redovisningschef Stockholms läns landsting
Lundin, Henrik	Senior advisor
Naroskyin, Barbro	Landstingsdirektör Landstinget Östergötland
Rönnqvist, Lars-Olof	Senior advisor Västra Götalandsregionen
Zetterström, MarieLouise	Verkställande direktör Förenade Liv
Morén, Magnus	Arbetsgarerepresentant
Winberg, Kerstin	Arbetsgarerepresentant

Revisorer

Ordinarie revisor vald av bolagsstämman

Ernst & Young AB	representeras av Abrahamsson, Göran Auktoriserad revisor
------------------	--

Lekmannarevisor vald av bolagsstämman

Kihlström, Elisabeth	Karlstad
----------------------	----------

Lekmannarevisorsuppleant vald av bolagsstämman

Edstav, Lars	Uppsala
--------------	---------

Företagsledning

Andåker, Lars	Verkställande direktör
Adrup, Jan	Skadeförvaltare
Ahlberg, Jon	Chefsläkare
Berndtsson, Magnus	Biträdande skadeförvaltare
Cronmark, Henrik	HR-chef
Dahlström, Annelie	Chef internservice
Evangelisti, Lena	Ekonomichef
Nyberg, Magnus	Bolagsjurist
W Björn, Roger	Finanschef

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag, org.nr. 516401-8557

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lag om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lag om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolags finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lag om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 28 mars 2012

Ernst & Young AB

Göran Abrahamsson

Auktoriserad revisor

Till
Bolagsstämman i
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag
Organisationsnummer 516401-8557

Granskningsrapport avseende räkenskapsåret 2011

Jag, av bolagsstämman utsedd lekmannarevisor, har granskat Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolags verksamhet under räkenskapsåret 2011.

Granskningen har utförts enligt vad som stadgas i försäkringsrörelselagen om lekmannarevisor och god revisionsred.

Granskningen har visat på genomgående positiv hantering av interna och externa angelägenheter.

Jag bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit god.

Karlstad 2012-03-28

Elisabeth Kihlström